

Riktlinjer för handläggning av pedagogiskt stöd för studenter med funktionsnedsättning

Beslutad av högskoledirektör 2020-06-15, dnr L 2020/81

Bakgrund

Stöd till studenter med funktionsnedsättning har sin grund i diskrimineringslagen.

Bristande tillgänglighet

Från och med 1 januari 2015 gäller följande text i Diskrimineringslagen om ”bristande tillgänglighet som en form av diskriminering. 4 § punkt 3 Diskrimineringslagen (2008:567):

”bristande tillgänglighet: att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäliga utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till

- *de ekonomiska och praktiska förutsättningarna,*
- *varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt*
- *andra omständigheter av betydelse,”*

Aktiva åtgärder

Sedan 2016 finns bestämmelser i Diskrimineringslagen som ålägger lärosätena att arbeta förebyggande och främjande för att motverka diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Lag (2016:828):

”Utbildningsanordnarens arbete med aktiva åtgärder

16 § Utbildningsanordnaren ska inom ramen för sin verksamhet bedriva ett arbete med aktiva åtgärder på det sätt som anges i 2 och 3 §§. Lag (2016:828).

17 § Arbetet med aktiva åtgärder hos en utbildningsanordnare som avses i 15 § 2 och 3 ska omfatta

- 1. antagnings- och rekryteringsförfarande,*
- 2. undervisningsformer och organisering av utbildningen,*
- 3. examinationer och bedömningar av studenternas prestationer,*
- 4. studiemiljö, och*
- 5. möjligheter att förena studier med föräldraskap. Lag (2016:828).”*

Vid Högskolan i Halmstad finns en ”Policy för arbetsmiljö och lika villkor” beslutad av högskolestyrelsen 2020-04-29. I dokumentet framkommer att bemötande ska bygga på respekt, där demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter upprätthålls och där varje medarbetare och student känner trygghet, delaktighet och samhörighet. Vidare framkommer att en förutsättning för att nå den vision och de målbilder som finns är att Högskolan präglas av en respektfull, hållbar och inkluderande kultur.

Arbetet inom Högskolan vad avser stöd till studenter med funktionsnedsättning styrs också av internationella regler:

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning trädde i kraft den 14 januari 2009 för Sveriges del. Förordning (2001:526) om de statliga myndigheternas ansvar för genomförande av funktionshinderspolitiken bygger på denna konvention. Konventionen beskriver bl.a. (Artikel 24 Utbildning, punkt 5) *”konventionsstaterna ska säkerställa att personer med funktionsnedsättning får tillgång till allmän högre utbildning, yrkesutbildning, vuxenutbildning och livslångt lärande utan diskriminering och på lika villkor som andra. I detta syfte ska konventionsstaterna säkerställa att skälig anpassning erbjuds personer med funktionsnedsättning”*.

Definition av begreppet funktionsnedsättning

I Diskrimineringslagen (2008:567) definieras funktionsnedsättning som:

”varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av funktionsförmågan som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.”

Ekonomiska ramar inom Högskolan

Studenter med funktionsnedsättning har rätt att få stöd när de studerar vid universitet eller högskola. En del stödåtgärder bekostas av gemensamma medel för särskilda utbildningskostnader medan akademien ansvarar för andra stödåtgärder. I enlighet med regleringsbrevet reserverar Högskolan årligen ett visst belopp för särskilda utbildningskostnader för studenter med funktionshinder. För närvarande utgör detta 0,3 % av grundutbildningsanslaget. Budgetmässigt ligger ansvaret för det reserverade beloppet hos chefen för utbildningsstöd. Planering av åtgärder som bekostas av det reserverade beloppet görs av handläggaren för studenter med funktionsnedsättning. Beslut om medel för särskilda utbildningskostnader fattas av chefen för utbildningsstöd.

De särskilda pedagogiska stödåtgärderna är individuellt utformade. De stödåtgärder som bekostas med gemensamma medel är riktat pedagogiskt stöd, d.v.s. personella pedagogiska insatser i studiesituationen. Exempel på detta är alternativa examinationsformer, anteckningsstöd, förlängd tentamenstid, extra handledning, teckenspråkstolkning och mentorsstöd.

Beslut och rekommendationer om pedagogiskt stöd

Handläggare för studenter med funktionsnedsättning ansvarar för att ett individuellt besked med beslut och/eller rekommendationer om pedagogiskt stöd upprättas. Beskedet upprättas efter att studenten har ansökt om pedagogiskt stöd och det vid möte mellan berörd student och handläggaren har framkommit vilket stöd som är aktuellt. Beskedet består av beslutade och/eller rekommenderade stöd.

Bedömningen av vilka stöd som ska beviljas och/eller rekommenderas görs utifrån studentens förutsättningar sett till funktionsnedsättningen och om stödet bedöms skäligt utifrån nivån på utbildningen och ekonomiska och praktiska förutsättningar.

De stöd som handläggaren kan besluta om är anpassningar vid salstenta, vilket vanligtvis innebär att sitta enskilt eller i mindre grupp, att få förlängd tid samt att tentera på dator med möjlighet att få frågorna upplästa. Andra stöd som handläggaren kan besluta om är anteckningsstöd, mentorsstöd och stöd av medstudent.

Rekommenderade stöd är de stöd som handläggaren för studenter med funktionsnedsättning inte kan besluta om på egen hand. Exempel på sådana stöd kan vara alternativ examination, föreläsningmaterial i förväg, förlängd tid vid hemtenta och inlämningsuppgifter, extra handledning vid rapport- och uppsatsskrivning och att få spela in föreläsningarna i ljudformat. I beskedet framgår det vem som ska besluta om det rekommenderade stödet, vilket oftast är examinator. Examinator ska då ta beslut utifrån kursens mål och övriga krav.

De extra kostnader som eventuellt kan uppkomma för akademien för att lärare ska kunna anpassa eller ge stöd till studenter, till exempel tid för att göra alternativa examinationer eller ge extra handledning, ska kommuniceras med handläggaren för pedagogiskt stöd och akademichefen. Handläggaren ansvarar för att de kostnaderna ersätts till akademien.

Administrationen av pedagogiskt stöd görs i ett system som heter Nais (Nationellt administrations- och informationssystem för samordnare), där studenten gör sin ansökan och det skriftliga beskedet sedan finns tillgängligt för studenten att läsa, visa eller skriva ut när hen behöver det. Det är endast studenten, handläggaren för studenter med funktionsnedsättning och back-up för handläggaren som har tillgång till Nais och kan se studentens besked. Uppföljning och revidering av beskedet sker efter behov.

Ansvar

Student

Studenten har huvudansvaret för sina studier. Studenter som önskar pedagogiskt stöd ska själva ansöka om detta. De måste även kunna styrka sin funktionsnedsättning med ett intyg från sakkunnig person, till exempel läkare, psykolog eller logoped.

Det är studentens ansvar att visa beskedet om stöd för berörd examinator och lärare. Önskar studenten något rekommenderat stöd ska studenten själv diskutera detta med berörd person. Detta ska göras i så god tid som möjligt, gärna redan vid kursstart.

Studenten väljer själv hur mycket information hen vill lämna ut och till vem.

Om studenten är beviljad stöd vid salstenta ska studenten själv anmäla detta till tentamensservice under den aktuella tentans ordinarie anmälningstid. Anmälan görs genom att en blankett

skickas digitalt till tentamensservice. Blanketten lämnas ut av handläggaren för pedagogiskt stöd efter beviljat stöd. Det är även studentens ansvar att höra av sig om stödbehovet ändras.

Handläggare för studenter med funktionsnedsättning

Handläggaren för studenter med funktionsnedsättning finns inom utbildningsstöd. Handläggaren ansvarar för både extern och intern information om funktionsnedsättning och högskolestudier. Via handläggaren ges särskild information om villkor för studenter med funktionsnedsättning vad gäller studier, studieekonomi och stödåtgärder. Handläggarens uppgift är också att tillsammans med studenten kartlägga behov och planera för eventuella stödåtgärder.

Akademichef

Akademichefen ansvarar för att utveckla respektive akademis kompetens när det gäller bemötande av studenter med funktionsnedsättning samt att på akademien informera om regler inom området. Akademichefen ansvarar för att akademien har fungerande rutiner för information till controller och ansvariga för lärares tjänsteplanering om överenskomna stödåtgärder och extra lärarinsatser. Som stöd i dessa frågor fungerar Högskolans handläggare för studenter med funktionsnedsättning.

Program/kursansvarig

Program/kursansvarig eller motsvarande ska vid behov delta i planering av det pedagogiska stödet för studenter med funktionsnedsättning.

Examinator/lärare

Beslut i frågor om olika typer av rekommenderade stöd tas vanligtvis av examinator och baseras på de rekommenderade stöden som framkommer i beskedet om pedagogiskt stöd. Stöd som kräver avvikelser från det som framgår av kursplanen, beslutas alltid av examinator.